

VÝKLADOVÉ STANOVISKO ENERGETICKÉHO REGULAČNÍHO ÚŘADU 1/2018

k uvedení výroby elektřiny z obnovitelného zdroje do provozu v roce 2010

1. RELEVANTNÍ USTANOVENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Předpis

- Cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2009 ze dne 3. listopadu 2009, kterým se stanovuje podpora pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů, ve znění cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 5/2009

Ustanovení

- Bod 1.9. cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2009

2. OBECNĚ

Energetický regulační úřad je dle § 17 odst. 1 energetického zákona správní úřad, který je zřízen pro výkon regulace v energetice. V působnosti Energetického regulačního úřadu je mj. podpora využívání obnovitelných zdrojů energie a ochrana oprávněných zájmů držitelů licencí, jejichž činnost podléhá regulaci.

Dne 18. ledna 2018 vydal Nejvyšší správní soud rozsudek ve věci 9 As 333/2016, kterým rozhodl o zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ve věci přezkumu správního rozhodnutí Státní energetické inspekce o uložení pokuty za správní delikt navrhovatele. Městský soud se ve svém rozsudku přiklonil k názoru Státní energetické inspekce, že pokud neměla elektrárna funkční elektroměr, nebyla ještě z pohledu nároku na podporu uvedena do provozu. Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze pro nepřezkoumatelnost a vrátil jej soudu prvního stupně s řadou otázek, kterými se bude muset tento soud ve svém následném rozhodnutí zabývat.

Energetický regulační úřad dne 27. října 2010 zveřejnil stanovisko k výkladu pojmu uvedení do provozu podle bodu 1.9. cenového rozhodnutí č. 4/2009. Tento výklad považuje za stále platný a z tohoto důvodu jej nyní opětovně uvádí v tomto výkladovém stanovisku.

Podle bodu 1.9. cenového rozhodnutí č. 4/2009 byl u nově zřizované výroby elektřiny nebo zdroje rozhodným dnem uvedení do provozu den, kdy výrobce začal v souladu s rozhodnutím o udělení licence a vzniku oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět a dodávat elektřinu do elektrizační soustavy při uplatnění podpory formou výkupních cen nebo kdy poprvé začal vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou zelených bonusů.

Konec roku 2010 byl ve znamení masivního připojování obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“), který vyvolal řadu neočekávaných konsekvencí. Jedním z problémových bodů bylo i kapacitní přetížení dotčených provozovatelů distribučních soustav (dále jen „PDS“). Mimo jiné docházelo i k narušení jejich kapacity osazovat místa připojení výroben fakturačním měřením (v řadě případů i v důsledku absence měřidel na trhu). Tento stav mohl vést k paradoxní situaci, kdy výrobce učiní veškeré kroky nutné k uvedení výroby do provozu v roce 2010 (splnění požadavků na „licenci“ a „první paralelní připojení“), ale za předpokladu, že by instalace elektroměru byla nezbytnou podmínkou pro nárokování podpory, kterou však výrobce nikterak nemohl ovlivnit, závisel by zákonný

nárok pouze na disponibilních kapacitách PDS (a dostatku disponibilních zařízení, která se samotným provozem výroby a jejím dokončením nesouvisejí).

Při výkladu pojmu „vedení do provozu“ je nutno přihlížet ke smyslu tohoto pojmu, jenž spočíval v potřebě fixovat časový okamžik, kdy je výroba dokončena a může vyrábět elektřinu v rozsahu, pro nějž byla udělena licence. V průběhu roku 2010 byl v Pravidlech provozování distribuční soustavy (dále jen „PPDS“) mj. nově popsán (příloha č. 4 PPDS) proces prvního paralelního připojení (dále jen „PPP“). Tato pravidla pak byla schválena ERÚ (k čemuž došlo 21. 10. 2010). V rámci zkoušek ochrany výroby, jako povinné součásti PPP, nutně muselo dojít k uskutečnění výroby elektřiny a její dodávky do soustavy, neboť bez toho by proces PPP nemohl být po technické stránce úspěšně dokončen. Tato dodávka elektřiny mohla být z povahy věci neměřená (v případě, kdy nebylo osazeno měřením), nebyla však dodávkou nedovolenou (neoprávněnou dodávkou), neboť byla uskutečněna se souhlasem PDS a v souladu s PPDS. Neměřená elektřina byla na základě dohody mezi PDS a výrobcem v rámci PPP dodána ke spotřebě do elektrizační soustavy. Součástí změn PPDS byla i definice zkušebního provozu, který umožnil dodávku elektřiny do elektrizační soustavy bez instalace fakturačního měření za účelem uvedení výroby do provozu.

Tento postup umožnil v kombinaci s níže uvedeným následně vydaným stanoviskem ERÚ a v souladu s vydaným cenovým rozhodnutím ERÚ systémově vyřešit problematiku uvedení OZE do provozu a přiznání nároku na podporu a eliminovat právní nejistotu účastníků trhu.

Lze tedy uzavřít, že v závěru roku 2010 postupovaly všechny dotčené strany jednotně ve vztahu k výrobcům elektřiny z OZE, pokud jde o výklad otázky vzniku nároku na podporu výroby elektřiny z OZE. Založily tak u nich legitimní očekávání ve správnost jejich postupu, kdy nárok na podporu jim vznikl současným splněním obou podmínek – první paralelní připojení k síti s pravomocným rozhodnutím o udělení licence.

3. UVEDENÍ VÝROBNY ELEKTŘINY Z OBNOVITELNÉHO ZDROJE ENERGIE DO PROVOZU A PŘIZNÁNÍ NÁROKU NA PODPORU V ROCE 2010

Pro účely stanovení rozhodného dne, kdy vzniká nárok na přiznání podpory (cena povinného výkupu nebo zeleného bonusu pro zdroje uváděné do provozu v příslušném roce), je klíčové ustanovení bodu 1.9. cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2009, které zní:

*„U nově zřizované výroby elektřiny nebo zdroje **se uvedením do provozu rozumí den, kdy výrobce začal v souladu s rozhodnutím o udělení licence a vzniku oprávnění k výkonu licencované činnosti vyrábět a dodávat elektřinu do elektrizační soustavy při uplatnění podpory formou výkupních cen nebo kdy poprvé začal vyrábět elektřinu při uplatnění podpory formou zelených bonusů.**“*

Z výše uvedeného vyplývá, že za **den uvedení výroby do provozu**, pro účely stanovení rozhodného dne pro přiznání podpory (povinný výkup nebo zelený bonus) v souladu s odstavcem 1.9. cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2009, lze označit **datum paralelního připojení výroby k distribuční soustavě s účinnou licencí na výrobu elektřiny**. Paralelní připojení k distribuční soustavě se dokumentuje vystavením Protokolu o splnění technických podmínek pro uvedení výroby do provozu s distribuční soustavou PDS.

Dále je uveden časový harmonogram celého procesu a rozsah podkladů a úkonů pro provedení jednotlivých kroků časového harmonogramu.

- ✓ PDS odsouhlasená projektová dokumentace aktualizovaná podle skutečného stavu provedení výroby v rozsahu podle části 4.5 přílohy č. 4 PPDS
- ✓ zpráva o výchozí revizi elektrického zařízení výroby elektřiny a případně dalšího elektrického zařízení nově uváděného do provozu, které souvisí s uváděnou výrobnou do provozu, bez kterého nelze provést připojení výroby k síti PDS
- ✓ protokol o nastavení ochran, pokud není součástí zprávy o výchozí revizi
- ✓ místní provozní předpisy
- ✓ žádost o uzavření smlouvy o připojení (pokud již není uzavřena) nebo kopie již uzavřené smlouvy o připojení
- ✓ výpis z obchodního rejstříku (je-li v něm výrobce zapsán)
- ✓ doklad o vlastnictví respektive užívacím právu k výrobně
- ✓ protokol o ověření stanoveného měřidla v případě, že bude výrobcem zvolen režim podpory ve formě zeleného bonusu

Lhůta 30 dnů pro první paralelní připojení výroby k distribuční soustavě nezačala běžet dříve, než výrobce doručil PDS úplnou žádost včetně všech podkladů.

Jaké byly podklady a postup pro podání žádosti o vydání licence na výrobu elektřiny:

Podmínky byly stanoveny v metodickém pokynu ERÚ k podávání žádostí o udělení, změny nebo zrušení licencí podle zákona č. 458/2000 Sb. v platném znění, který byl zveřejněn na webových stránkách ERÚ, ve vyhlášce č. 426/2005 Sb., o podrobnostech udělování licencí v energetických odvětvích, ve znění pozdějších předpisů, a v energetickém zákoně č. 458/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4. ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ

Stanovení data uvedení výroby do provozu je klíčové pro stanovení správné výše nároku na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů při splnění všech podmínek nároku na podporu stanovených zákonem. Za datum uvedení výroby do provozu v roce 2010 lze podle názoru ERÚ označit datum paralelního připojení výroby s platnou licencí do distribuční soustavy.

5. UPOZORNĚNÍ NA CHARAKTER VÝKLADOVÉHO STANOVISKA

Toto výkladové stanovisko ERÚ, které není ani právním předpisem, ani individuálně závazným správním rozhodnutím, bylo zpracováno návodně pro účastníky trhu s elektřinou, zejména pro výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů a pro operátora trhu a povinně vykupující tak, aby nedocházelo k možným interpretačním problémům k ustanovením výše uvedeného cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v otázce uvedení výroby do provozu.

Energetický regulační úřad bude k tomuto výkladovému stanovisku přihlížet ve své rozhodovací činnosti od 19. února 2018 do doby, než dojde ke změně právních předpisů nebo dokud nedojde k případné změně výkladu na základě nové judikatury.

V Jihlavě dne 19. února 2018
Rada Energetického regulačního úřadu